

Αν η Ακρόπολη μπορούσε να έχει επίθετο, το πιθανότερο θα ήταν να πάρει το δικό του καθώς την έχει «παντρευτεί» εδώ και 38 χρόνια. Τόσα όσα και τα χρόνια που κρατά το τιμόνι – με ακεραιότητα και με την

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

Ο καθηγητής του Πολυτεχνείου, στο πρόσωπο του οποίου τιμήθηκε το έργο της αναστήλωσης του Παρθενώνα.

προσοχή που αρμόζει στο κορυφαίο σύνολο μνημείων της Κλασικής Αρχαιότητας – της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακροπόλεως, η οποία τιμήθηκε πρόσφατα με το έγκριτο βραβείο της Europa Nostra

Ο συντηρητής που χαρίζει χρόνια στην Ακρόπολη

ΤΗ ΜΑΙΡΗΣ ΑΛΑΜΠΟΥΛΟΥ

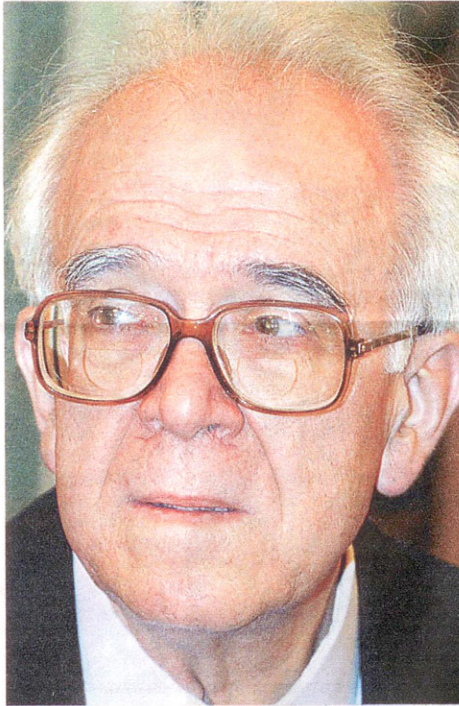
Οι διακρίσεις δεν είναι κά- τι που κινήθηκε ποτέ έως τώρα ο Μπάμπης Μπούρας, όπως τον αποκαλούν οι δικοί του άνθρωποι. Για εκείνον η μεγαλύτερη ικανοποίηση είναι μια ουσιά ολοκληρωμένη μελέτη, τα λεπτομερή και ακριβή σχέδια, τα μνημεία που θα κερδίσουν χρόνια ζωής χάρη στις καλές ανασταλτικές επεμβάσεις. Είναι οι στιγμές που μπορεί να δεις τα μάτια του 80χρονου μικροκαμωμένου ομότιμου καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου να λάμπουν μέσα από τα γυαλάκια του, κάτω από το ύψος του παλαιάς κοπής επιστήμιας.

Χαμηλό προσώ, διάδου διπλωματικός του τον δημοσιονομικό οφέλιμο, ποτέ δεν θα παραδεχθεί πως η οποία επιτυχία είναι δική του. Πάντα αποδίδει το θετικό αποτέλεσμα στους συνεργάτες του. Κι ως είναι πάντα εκείνος που θα δώσει τις κατευθύνσεις, θα βρει τις λύσεις, θα παρακολουθήσει τα πάντα έως την τελευταία λεπτομέρεια.

ΣΚΛΑΔΩΣΙΣ. Είναι ο άνθρωπος που σχεδόν επί τέσσερις δεκαετίες έχει ντύσει με οκαλιωτές τα μνημεία της Ακρόπολης. Δεν υπέκυψε σε όποιες δυσανασκευασίες για τον σιδηρόρακτο Παρθενώνα. Γνωρίζει καλά πως χρειάζονταν χρόνος για να απαλλάξει τα μνημεία της Ακρόπολης από τα σκουριασμένα σίδηρα και το ταμμένο που τα είχαν πληγώσει βαρεια – λάθη παλαιότερων ανασταλτών. Και ως άριστο μέλος της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακροπόλεως από τη σύστασή της, το 1975, και γρήγορα οδισμαστίβητος πρόεδρος της πάλεμης με τις αστεινές γνώσεις του και τη νημευοδία υπομονή του να τα γιαντρέψει από πολλές πηγές που είχαν προκαλέσει το ανθρώπινο χέρι και ο χρόνος.

Και αν η Ακρόπολη αποτελεί έργο ζωής για τον Χαράλαμπο Μπούρα, δεν είναι το μοναδικό σύνολο μνημείων όπου έχει αφήσει τα σημάδια του. Η Στοά της Βραυρώνος, το Δεξιό Ηρώδειο Αττικού, το μαρμαρίνο τέμπλο του καθολικού της Νέας Μονής Χίου, η διακοσμητική της τράπεζας της Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά σε μέρους της ιστορίας της μονής είναι μόνο μερικά από τα μνημεία που έχει ανασταλώσει, χωρίς να λογαριάσει κάποιος τη συμβολή του μέσω των επιτροπών στις οποίες συμμετέχει για τη φροντίδα κορυφαίων έργων, όπως ο ναός του Επικούριου Απόλλωνος ή τα μνημεία της Επιδάυρου.

Το ότι ο νεαρός φοιτητής Αρχαιολογίας στο ΕΜΠ που γεννήθηκε

ΕΙΠΕ

Οι απόψεις στις μέρες μας είναι άφθονες, αλλά αν σκεφθούμε λογικά η μεγαλύτερη απόβλεια είναι ο χρόνος που δεν εκριταλλευθήκαμε

ΕΙΠΑΝ ΓΙ' ΑΥΤΟΝ

Είναι ένας απειθαλής απόγονος της ουτοπίας που γίνεσσο ο Διναφοτισμός, ένα σπάνιο παραδεισίο πτηνό που έτυχε να βρεθεί στα μέρη μας

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΕΜΠ

στην Πρέβεζα το 1938, αλλά γλώσσο στη Νίο (όταν ο πατέρας του Θεόδωρος, χημικός που εργαζόταν στο Δημόσιο, πήρε μεταβολή) θα είχε άριστη εξόλιξη φράσκη από ναοισ.

Οξιδερκίς, με άριστη νημύη και φυσική ευγένεια, σε ηλικία 25 ετών είχε ήδη αρχίσει να εργάζεται στη Διευθύνση Αναστώλωσης. Είναι η εποχή που, ανείσση σε άλλα, θα γράψει τις σελίδες που θα αποτελέσουν σπουδαίο κεφάλαιο της κληρονομιάς που αφήνει και θα αναβείζον τον προτοπόρο πνεύμα του.

Αυτό που σήμερα θεωρείται αυτονόητο, όπως ότι προτού αναστωλωθεί ένα μνημείο πρέπει να μελετηθεί διεξοδικά ή ότι το νέο υλικό πρέπει

να είναι όσο το δυνατόν λιγότερο και με διακριτική παρουσία, εκέσων τα διατώσσο δύο χρόνια προτού υποθετωθούν από την περσημή Χάρτα της Βενετίας, τον διεθνή ηθικό μισόσση των αναστώλωσης.

Και είναι από τους πρώτους, αν όχι ο πρώτος, που μίλησε για την αρχή της αναστρωμότητας: δηλαδή, να πραγματοποιείται η αναστώλωση κατά τέτοιο τρόπο ώστε ανά πάσα στιγμή να μπορεί το μνημείο να επανέβη στην πρό της αναστώλωσης κατάστασή του.

Όλα αυτά όμως δεν είναι αρκετά για τον Χαράλαμπο Μπούρα. Θα φέρει για το Παρίσι. Μέσα σε δύο χρόνια θα κάνει την πρώτη διατριβή του με θέμα τις

βυζαντινές θύρες, ενώ θα ακολουθήσει και μια δεύτερη στη Θεσσαλονίκη για τα βυζαντινά σταυροδία και θα εκλεγεί καθηγητής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως διδάσκων της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής. Οκτώ χρόνια αργότερα, το 1974, θα εκλεγεί στην αντίστοιχη έδρα στο ΕΜΠ και θα παραμείνει στη θέση έως το 1998, έχοντας μαθητές πολλούς από τους πλέον αξιόλογους αρχιτεκτονικούς της νέας γενιάς και αφήνοντας πίσω σημειώσεις που έως σήμερα είναι αετήρησες.

Το μάθημα όμως δεν αφορσίοσσο μόνο την Ιστορία της Αρχιτεκτονικής. Οι μαθητές του έχουν να το λένε πως υποείκοντο το οιστώ με

τη συμπεριφορά του. Δεν σκολιάζε αδύναμης και λάθη. Δεν έκανε επίδειξη γνώσεων.

Στο μεταξύ θα υπογράψει ένα από τα έργα-σπουδαίες της πορείας του. Το βιβλίο «Η ελληνική ναοδομία κατά τον 12ο αιώνα» που συνέγραψε με την πρώτη του σύζυγο, επίσης αρχιτέκτονα, Λαοκαρίνα Φιλίππου. Ο πρόωρος χαμός της θα πληγώσει βαθιά τον Χαράλαμπο Μπούρα. Οι συνεργάτες του στην Επιτροπή Συντήρησης Μνημείων Ακροπόλεως θα προσπαθήσουν να τον βοηθήσουν να βγει από το ψυχολογικό τέταμο. Ανάμεσά τους και η παλιά του μαθήτριά, αρχιτέκτονα, ορασολόγος και μετέπειτα υπεύθυνος των προτοπορικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Ακρόπολης Κορνηλία Χατζησαλάνη, με την οποία θα παντρευτούν και θα αποκτήσουν τον 21 ετών σήμερα Νικητα, που σπουδάζει – τι άλλο – μηχανολογίας ή μηχανικής.

ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΝΙΚΩΣ. Στην πορεία θα αναδειχθεί μακροχρόνιο μέλος του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, από το 1974 έως το 2005. Δεν θα κρίνεται ποτέ το ενδιαφέρον του ακόμη και για τα πιο «απεινά» μνημεία και δεν θα διστάσει να υποστρέψει οθοναρόν την άποψή του. Θα αποκτήσει φωνητικούς φίλους, πιστούς μαθητές, αλλά και εκθρόνος: κυρίως οι ροπήτες που δεν περνούσαν το μάθημά του και οι συνδέσφοί του που αγαπούσαν τις επιβλώσεις και εύκολες λύσεις. Ισως είναι κι εκείνοι που στέπρουν την έδρα στην Ακαδημία από τον Νέστορα της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής.

Θα γράψει ογκώδη βιβλία και άρθρα και μελέτες για περισσότερα από 100 μνημεία. Θα ίδρύσει το Αρχείο των Ελληνικών Μνημείων στο ΕΜΠ με πάνω από 30.000 φωτογραφίες και το μεταπτυχιακό για την Προσώα των Μνημείων. Θα επιβλέπει περισσότερες από 20 διατριβές. Θα συμβάλει αποφασιστικά για τη δημιουργία των Αρχείων Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής, που αγκαλιώθηκαν από το Μουσείο Μπενάκη. Θα τηρηθεί με τον Ταξίαρχο των Φοινίκων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θα θεσπίσει τις διεθνείς συντηρησικές για τα μνημεία της Ακρόπολης. Θα ασχοληθεί εξίσου με την κλασική και τη βυζαντινή αρχιτεκτονική, θα αναβείζει την παραδοσιακή αποείκωνόσσο πως δεν είναι ούτε ανώνιμο ούτε λαϊκή, αλλά θα λατρεύει την Αναγέννηση. Και παρά τα 80 του χρόνια συνεχίζει να εργάζεται άδονα, να παρτάει τολμηρές ίδες και να λέει τα πράγματα με το δυνατό του.